

Utlåtande om genomförandet av en regional turistskatt

Skärgårdsnämnden 12.01.2026 § 4

Beredare

Skärgårdschef Benjamin Donner, tfn 040 483 8282
fornamn.efternamn@pargas.fi

Finansministeriet utreder en nationell ramlag som kan ge kommuner och regioner möjlighet att införa en turistavgift (turistskatt) kopplad till övernattnig. Arbetet har initierats av städer och kommuner som ser en avgift som nödvändig för att klara av behövlig utveckling av turismen för att öka på kvaliteten på den samhällsservice och attraktionskraft som behövs. Kommunernas utlåtanden gällande ärendet skall vara Finansministeriet till handa senast 25.1. Staden har lagt ut en enkät åt företagen för att sondera företagens åsikt i frågan. Ärendet tas till stadsstyrelsen den 19.1.

Bakgrund

Då man ser på resultat av undersökningar gällande den verkning som en turistavgift haft i olika regioner i Europa, kan följande konstateras vid en eventuell ibruktagning av turistavgift:

1. Grundprinciper som är viktiga vid turistavgift

- Rättvisa kräver att alla inkvarteringsformer omfattas. Det betyder hotell, B&B, stugbyar, camping/karavan, gästhamnar med övernattningsavgift samt korttidsuthyrning via plattformar (t.ex. Airbnb, Booking) och annan kommersiell uthyrning. Om vissa lämnas utanför uppstår snedvriden konkurrens.
- Avgiften behöver skapa mervärde som gästen faktiskt märker. Den bör användas till åtgärder som höjer kvaliteten på upplevelsen och samtidigt minskar belastningen: bättre infra, information och skyltning, underhåll av leder och naturplatser, badplatser, offentlig service (toaletter, städning), sophantering, trygghet, samt vid behov investeringar i vatten- och avloppslösningar där sommarbelastningen är oproportionerlig.
- Avgiften tas inte ut vid långtidshyra av inkvartering, eftersom det på områden i Europa som tar ut turistavgift har visat sig att sådan stör långtidsuthyrning allvarligt.
- Modellen måste vara enkel att administrera, särskilt för mikroföretag. Den bästa praktiken är att avgiften tas ut automatiskt vid bokning eller incheckning och redovisas digitalt i fasta perioder (t.ex. månadsvis).

2. Rekommenderad nivå

Internationellt är de vanligaste nivåerna låga, 3-9 euro per person och natt. Erfarenheten är att låga nivåer, upp till omkring 5€ per natt, accepteras allmänt och ger stabil finansiering, medan högre nivåer kan börja märkas i prispressade segment (t.ex. camping, enklare stugor, korta vistelser). Det är därför klokt att skilja på en startnivå för ett försök och en möjlig maxnivå.

Rekommendation baserat på internationella undersökningar:

- Starta i ett försök på ca 4 euro per vuxen (18+) och natt. Om modellen fungerar väl och nyttan syns tydligt kan nivån senare justeras. För många gäster är 5 euro litet i absoluta tal, men i lågprissegment kan det vara en tydlig procentuell höjning av priset. En lägre startnivå minskar risken för att vissa kundgrupper styr om sina val, samtidigt som den ändå skapar betydande intäkter.
- Som jämförelse ser man i Europa att 5 euro ofta används som en nivå som många accepterar när nyttan är tydlig, medan 10 euro och uppåt typiskt förekommer i starka hotspot-destinationer eller i premiumsegment där efterfrågan är mycket mindre priskänslig. För en skärgårdsdestination som Pargas talar detta för att hålla sig i låga till måttliga nivåer.

3. Hur stora intäkter kan en turistavgift ge i Pargas?

Beräkningen nedan bygger på uppgiften om cirka 2 200 bäddar och cirka 30 procents kapacitetsanvändningsgrad vilken är en uppskattning som ger en storleksordning för intäkter. Den faktiska intäkten påverkas av exempelvis barnandel, tak på antal nätter som avgiften tas för och kostnader för systemet.

Avgift (€/vuxen/natt)	Intäkt/år (om 75% vuxna)	Intäkt/år (om 85% vuxna)
2 €	360 000 €	410 000 €
3 €	540 000 €	614 000 €
5 €	900 000 €	1 024 000 €

Total uppskattad volym: cirka 240 900 personnätter per år vid 30% nyttjandegrad baserar sig på statistikcentralens och AirDNAs uppgifter korrigerade med faktuellt antal bäddar i Pargas stad. Debiteras kunder enbart av i statistikcentralens data inkluderade inkvarterare är bäddnätterna enbart omkring 61 000 och den ekonomiska nyttan obefintlig.

4. Exempel: vad kan man göra med pengarna?

Poängen med en turistavgift är att den skapar mervärde för gästen och avlastar lokalsamhället. För acceptans är det avgörande att åtgärderna syns och kommuniceras: för vilka ändamål är pengarna reserverade, var gjordes det för pengarna och vilken effekt fick åtgärderna.

Exempel på åtgärder som direkt stärker både turism och vardagsservice i skärgården:

- Bättre besöksinformation och skyltning: tydliga knutpunkter, digital och fysisk information, realtidsinfo där det är relevant, samt enhetlig skyltning till natur- och servicepunkter.
- Badplatser, leder och naturplatser: skapande av badplatser, underhåll av leder, spångar, rastplatser, bryggor, sopstationer, toaletter och tömningspunkter där belastningen är hög.
- Offentlig service under högsäsong: städning, toaletter, extra renhållning och sopsortering i besöksnoder, samt säsongsvisa värddar på platser med

stor belastning.

- Trygghet, allemansrätt och kvalitet: informationsmaterial om allemansrätt, fiske, säkerhet på vatten och i naturen, samt små investeringar som minskar olycksrisk.
- Vatten- och avloppslösningar: kapacitetshöjningar eller lokala lösningar där sommarens belastning är oproportionerlig (planering, förprojektering och investeringar).
- Trafik och knutpunkter (t.ex. parkering och cykelparkering, cykelservicepunkter, gångstråk), och åtgärder som minskar trängsel och bristande kvalitet.

5. Hur uppbörden brukar fungera och vad som är bra/mindre bra

De vanligaste modellerna är följande:

Inkvarteraren tar ut avgiften

- Hur det fungerar: Avgiften läggs på fakturan vid bokning eller betalas vid incheckning. Inkvarteraren redovisar periodvis digitalt.
- Erfarenhet: Plus: tydligt för gästen och kopplat till verkliga övernattningar. Minus: kan bli merarbete om systemet inte är automatiserat.

Plattformer samlar in automatiskt (där det är möjligt)

- Hur det fungerar: Bokningsplattformer tar ut avgiften i samband med betalningen och redovisar den enligt överenskomna rutiner.
- Erfarenhet: Plus: minimerar bördan för små uthyrare och stärker efterlevnaden. Minus: kräver tydliga regler och att alla relevanta kanaler täcks.

Procent av logipriset (alternativ)

- Hur det fungerar: Avgiften beräknas som en procentandel av logipriset i stället för ett fast eurobelopp.
- Erfarenhet: Plus: följer prisnivå och upplevs ibland som mer rättvis mellan billigt/dyrt. Minus: svårare att kommunicera och kontrollera, särskilt för små aktörer.

Kompletterande material Finansministeriets begäran om utlåtande om genomförandet av en regional turistskatt

Föredragande Näringslivsdirektör Niina Hemming, tfn 040 184 3879
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag Skärgårdsnämnden föreslår för stadsstyrelsen att stadens utlåtande påpekar följande:

1) Turistavgiften bör omfatta alla inkvarteringsformer, inklusive plattformer och annan kommersiell uthyrning, för att vara rättvis och fungera i praktiken,

2) en försöksnivå på 2–3 euro per vuxen och natt, med 5 euro som praktisk maxram för att minimera risker i lågprissegment är skälig att utgå från,

3) pengarna behöver explicit styras till det som kostar inom och utvecklar turismen: till exempel badplatser, renhållning, leder, information, offentlig service och vid behov vatten- och avloppslösningar som stärker stadens kvalitet som turistdestination och

4) uppbörden måste vara enkel och digital, så att mikroaktörer inte får en stor administrativ arbetsbörda.

Paragrafen justeras omedelbart.

Beslut

Föredragande ändrade sitt förslag i enlighet med vad som framkom under skärgårdsnämndens diskussion:

1) Turistavgiften bör omfatta alla inkvarteringsformer, inklusive plattformar och annan kommersiell uthyrning, för att vara rättvis och fungera i praktiken, och i lagberedningen bör dagsturism och nyttjande av allemansrätt vid övernattning tas i beaktande. Vem som är turist behöver definieras i lagberedningen för att definiera vem avgiften uppbärs av,

2) turistavgiften bör vara frivillig för kommunen,

3) kommunerna bör ha möjlighet att själv välja avgiftsnivå,

4) kommunerna behöver kunna styra pengarna explicit till det som kostar inom och utvecklar turismen: till exempel kritisk infrastruktur, trafikleder, information och offentlig service som stärker stadens kvalitet som turistdestination och

5) uppbörden måste vara enkel och digital, så att mikroaktörer inte får en stor administrativ arbetsbörda.

Skärgårdsnämnden godkände det ändrade förslaget.

Paragrafen justerades omedelbart.

Stadsstyrelsen 19.01.2026
1046/14.02/2025

Beredare

Skärgårdschef Benjamin Donner, tfn 040 483 8282
fornamn.efternamn@pargas.fi

Finansministeriet utreder möjligheten att utarbeta en nationell ramlag som skulle ge kommuner och regioner möjlighet att införa en turistavgift (turistskatt), företrädesvis kopplad till övernattning. I Finland är en regional turistavgift juridiskt sett en skatt, eftersom den inte utgör ersättning för en specifik tjänst eller förmån och är obligatorisk för den som betalar den. Enligt 81 § i grundlagen ska skatt föreskrivas genom lag, som innehåller bestämmelser om grunderna för skattskyldighet och skattens storlek samt om den skattskyldiges rättsskydd.

Ministeriet begär utlåtanden av kommunerna för att säkerställa att beredningen blir ändamålsenlig. Kommunerna behöver och kan i detta skede inte ta ställning

till ett eventuellt införande av en turistavgift i den egna kommunen, utan ska redogöra för sina synpunkter på vad lagen bör omfatta samt vilken betydelse den skulle ha för kommunen. Den nationella ramlagen ger då den är färdig kommunerna genom kommunallagstiftning möjlighet att ta i bruk eller låta bli att ta i bruk turistavgiften.

Pargas stads näringslivs- och turismenhet har skickat ut en enkät till stadens besöksnäringsföretag för att sondera företagens åsikter om en eventuell avgift och hur den i så fall bör utformas. Totalt 44 företag har besvarat enkäten. Utifrån både omfattande internationella undersökningsresultat från länder och regioner där motsvarande avgifter tillämpas (se beredningen för skärgårdsnämnden 12.1.2026 § 4 ovan) och de lokala synpunkter som framkommit i enkäten har skärgårdsnämnden fört en ingående diskussion om vilka aspekter som är viktiga att lyfta fram i stadens utlåtande om lagen. Nämnden har i sitt beslut också rekommenderat riktlinjer och saker att beakta vid utformningen av stadens utlåtande.

Kompletterande material Finansministeriets begäran om utlåtande om genomförandet av en regional turistskatt

Föredragande Stadsdirektör Tom Simola, tfn 050 558 2270
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Pargas stad avger följande utlåtande:

Pargas stad tar inte ställning om det är motiverat att via lagstiftning införa en möjlighet att uppbära en turistavgift. Det saknas ännu relevant information och det finns faktorer som talar både för och emot att införa en turistavgift. Det finns också en risk att kostnaderna för att uppbära en dylik avgift blir för höga i relation till intäkterna.

Det är också viktigt att utreda vilka konsekvenser en ny skatt skulle ha på statsandelssystemet.

En turistskatt används oftast i områden där massturism utgör ett problem. I Pargas finns för tillfället inte problem med massturism, trots att ett antal öar sommartid har många besökare.

Om staten går in för att stifta en ramlag, vill Pargas lyfta fram följande faktorer som bör beaktas:

1) Turistavgiften bör omfatta alla inkvarteringsformer, inklusive plattformar och annan kommersiell uthyrning, för att vara rättvis och fungera i praktiken, och i lagberedningen bör dagsturism och nyttjande av allemansrätt vid övernattnings tas i beaktande. Vem som är turist behöver definieras i lagberedningen för att definiera vem avgiften uppbärs av.

2) Turistavgiften bör vara frivillig för kommunen.

3) Kommunerna bör ha möjlighet att själv välja avgiftsnivå.

4) Kommunerna behöver kunna styra pengarna explicit till det som kostar inom och utvecklar turismen: till exempel kritisk infrastruktur, trafikleder, information och offentlig service som stärker stadens kvalitet som turistdestination.

5) Uppbörden måste vara enkel och digital, så att mikroaktörer inte får en stor administrativ arbetsbörda.

Beslut

Delgivning

Skärgårdsnämnden, näringslivsdirektör NH
